

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Олексія Михайла Федоровича на тему: «Розвиток регіонів та місцевих громад через призму податкового потенціалу» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка

27 січня 2026 року

1. Виконання освітньо-наукової програми

Здобувач ступеня доктора філософії, аспірант 4 року денної форми навчання (надалі – Аспірант) Олексій Михайло Федорович у повному обсязі виконав індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеню доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

Аспірант Олексій Михайло Федорович в процесі виконання освітньо-наукової програми здобув глибокі ґрунтовні знання за фахом, в повній мірі опанував чітко окреслений програмою обсяг загальнонаукових навичок та компетентностей, необхідних для реалізації послідовного обґрунтованого наукового дослідження, а також пов'язаних із формуванням загальнонаукового світогляду та дотриманням норм професійної етики.

Аспірант в повному обсязі оволодів комплексом необхідних дослідницьких умінь та навичок, зокрема тих, які стосуються планування та формування дизайну дослідження, організації послідовності його виконання та безпосереднього проведення етапів у відповідності до попередньо сформульованих мети та завдань, застосування комплексу методів та технологій, в тому числі і комп'ютерно-інформаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання та синтезу даних, перевірки достовірно отриманих результатів, їх систематизації та категоризації.

Аспірант в повній мірі оволодів необхідними мовними компетентностями для презентації результатів власного наукового дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння та глибокого якісно-кількісного аналізу іноземних джерел наукової літератури з подальшою формалізацією отриманих даних.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Олексія Михайла Федоровича затверджений рішенням вченої ради економічного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (протокол № 2 від 21.10.2022 року).

Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи Огородник Валерія Олегівна.

Термін виконання роботи: 2022-2026 роки.

Аспірант Олексій Михайло Федорович послідовно виконав усі розділи затвердженого індивідуального плану наукової роботи у чітко встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорення відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри та Вченої ради економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дослідження проведені аспірантом у чітко визначені терміни згідно затвердженого плану та графіку, в повному обсязі і у відповідності до основних стандартів та норм із застосуванням сучасних комп'ютерно-інформаційних підходів для статистичного аналізу даних.

3. Актуальність теми дослідження

В умовах викликів, що постали перед Україною внаслідок збройної агресії, виникла необхідність переходу до нової парадигми мобілізації та витрачання ресурсів місцевих громад, що визначається гостротою потреби у ефективній відбудові та економічній стійкості країни. Наразі сформувався критичний розрив між необхідними обсягами та обмеженими можливостями фінансування територіальних громад, що підвищило увагу до внутрішніх джерел доходів, насамперед, податкових надходжень. Максимальне використання податкового потенціалу відіграє вагомую роль у забезпеченні розвитку регіонів та стійкості місцевих бюджетів як основа забезпечення фінансової стабільності держави в цілому. При цьому перехід до сталого розвитку через призму податкового потенціалу передбачає не лише диверсифікацію джерел податкових надходжень, але й забезпечення гнучкого та прозорого процесу оподаткування та ефективного витрачання отриманих коштів на процеси регіонального розвитку.

Нагальним завданням є теоретико-методологічне обґрунтування та розробка інноваційного інструментарію для розвитку податкового потенціалу як базису збалансованого розвитку регіонів та місцевих громад, що враховує як економічну доцільність, так і інституційний, організаційно-управлінський та соціальний ефект застосування податкових важелів.

Приймаючи до уваги вищенаведене можна резюмувати, що тема дисертаційного дослідження Олексія М.Ф. є валідною, аргументованою, практично- та науково- значущою і полягає у вирішенні актуального завдання, що орієнтоване на розроблення та реалізацію практичних аспектів щодо стимулювання розвитку регіонів та місцевих громад на основі реалізації податкового потенціалу.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до плану наукових досліджень кафедри економіки, підприємництва та торгівлі економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» за темою: «Інноваційно-інвестиційні засади стійкого розвитку базових галузей національного господарства в умовах євроінтеграції» (номер державної реєстрації 0113U101945), та «Сучасні виклики розвитку територіальних економічних систем» (номер державної реєстрації 0124U003247) у межах яких

автором обґрунтовано існування двостороннього причинно-наслідкового зв'язку між зміцненням інституційних аспектів оподаткування та вдосконаленням державного управління і посилення інституційної стійкості.

Також здобувач бере участь у виконанні науково-дослідної теми «Податкова система України: шляхи реформування» (номер державної реєстрації: 0123U103279) наукової установи «Науково-дослідний центр сталого розвитку» як виконавець підрозділу 16.4 «Реалізація податкового потенціалу регіонів України».

Формулювання наукового завдання (проблеми), нове розв'язання якого отримано в дисертації

У дисертаційній роботі наведено нове вирішення наукового завдання, що полягає у поглибленні теоретико-методичних підходів, розробленні практичних рекомендацій щодо стимулювання розвитку регіонів та місцевих громад на основі реалізації їх податкового потенціалу.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Аспірантом Олексієм М.Ф. на основі отриманих результатів дослідження удосконалено: змістовне наповнення поняття «податковий потенціал регіону» у контексті завдань регіонального розвитку, яке, на відміну від традиційних підходів, запропоновано розглядати як інтегральну трикомпонентну категорію, що відображає ресурсну базу (структурна детермінованість економіки); адміністративну ефективність (здатність системи до мобілізації) та поведінкові чинники (податкова культура, тіньова економіка), що дозволило розмежувати податковий потенціал як кількісно-структурний показник можливостей збору податків та фіскальну спроможність регіону як якісно-інституційний показник здатності органів влади реалізувати ці можливості і поглибити методологічні основи аналізу фінансової автономії територій; концептуальну модель взаємозв'язку між податковим потенціалом та ендегенним розвитком регіону на основі інтеграції положень теорій фіскального федералізму, оптимальних податкових юрисдикцій та ендегенного зростання, що дало можливість ідентифікувати фіскальну спроможність як стратегічний чинник довгострокового розвитку, який трансформує податковий потенціал у продуктивний капітал економічного розвитку через канали публічних інвестицій, фінансових інституцій та довіри; підходи до розуміння інституційної якості процесу оподаткування як ключової детермінанти взаємозв'язку між державою, органами місцевого самоврядування та бізнесом в умовах децентралізації, що визначає посилення (за якісних інститутів) або послаблення (за слабких інститутів) впливу регіональних пропорцій податкового потенціалу регіону на його розвиток. Цей підхід забезпечує синтез алокаційної ефективності децентралізації з динамікою ендегенного зростання, підкреслюючи пріоритетність комплексних зусиль щодо одночасного зміцнення дохідної бази та інституційної спроможності органів місцевого самоврядування; методичні підходи до оцінки реального та потенційного податкового потенціалу територіальних громад та регіонів України, яка проведена у розрізі основних бюджетоутворюючих податків і зборів місцевих бюджетів, яка, на відміну від наявних, враховує негативний вплив триваючої збройної агресії та базується на

положеннях Національної стратегії доходів до 2030 року, що дозволило визначити тренд зміни податкового потенціалу на середньострокову перспективу при збереженні визначених макроекономічних параметрів та пріоритетів бюджетно-податкової політики; методику оцінювання фіскальної ефективності податкових інструментів шляхом ідентифікації їх диференційованого впливу на розвиток громад на основі регресивного аналізу, що дозволило встановити домінуючу роль податку на доходи фізичних осіб як найбільш потужного ретранслятора економічного зростання у бюджетний ресурс (коефіцієнт впливу 0,89) порівняно з іншими джерелами та обґрунтувати пріоритетність інструментів легалізації зайнятості та стимулювання підприємницької активності у складі організаційно-економічного механізму реалізації податкового потенціалу регіонів; рекомендації щодо розвитку інноваційних та цифрових інструментів реалізації податкового потенціалу в контексті технологічної модернізації системи оподаткування за рахунок застосування Tax Administration 3.0, ГІС-технологій, машинного навчання та блокчейну, селективного впровадження інноваційних режимів оподаткування («Дія City» та індустріальних парків), що дозволяють мінімізувати інформаційну асиметрію і транзакційні витрати адміністрування податків, забезпечують капіталізацію податкових преференцій у довгострокову податкову спроможність громад, посилюють роль податкової політики як драйвера формування нових точок економічного зростання громад.

Внаслідок проведеного аспірантом Олексієм М.Ф. дослідження отримали подальший розвиток: підходи до податкового стимулювання регіонального економічного розвитку на основі парадигмального зсуву від Стратегії цінової податкової конкуренції (пільг) до Стратегії фіскальної мобілізації та структурної конверсії за рахунок доведення неефективності традиційних фіскальних пільг як моно-стимулятора в умовах глобальної фіскальної гармонізації та емпіричному обґрунтуванні доцільності забезпечення фіскальної автономії громад шляхом нарощення частки стабільних місцевих податків та капіталізації нефіскальних детермінант конкурентоспроможності регіону (інфраструктура, якість управління) як стимулу для зовнішніх інвестицій; обґрунтування впливу бюджетних дотацій і субсидій на регіональний розвиток на основі побудованих регресійних моделей еластичності (log-log моделей) з фіксованими ефектами, що засвідчило наявність «стимулюючого парадоксу» у системі міжбюджетних відносин України, який проявляється у сталій негативній кореляції обсягів дотацій із темпами зростання валового регіонального продукту (коефіцієнт еластичності від -0,08 до -0,1), що підтверджує деструктивний вплив фіскального утримання на економічну динаміку регіонів; теоретико-методичне обґрунтування інституційних бар'єрів реалізації податкового потенціалу регіонів України в частині представлення податкових пільг, зловживань спрощеною системою оподаткування, схем «конвертів», «сірих підакцизів» та репресивної моделі контролю не як окремих дисфункцій, а як цілісної системи стійких «інституційних пасток» нереалізованого податкового потенціалу, що дозволило запропонувати перехід від фіскально-репресивної до сервісно-фасилітаційної моделі податкового адміністрування на рівні регіонів; напрями

інституційної трансформації органів місцевого самоврядування з пасивних реципієнтів у активних суб'єктів адміністрування майнових податків на основі виявлених причин розриву між наявним та реалізованим податковим потенціалом (на прикладі Закарпатської області), що дозволило визначити подолання інформаційної десинхронізації реєстрів, цифровізації фіскальних даних та впровадження інклюзивних моделей взаємодії з платниками ключовим резервом нарощування власних доходів громад без посилення податкового навантаження; пропозиції щодо формування організаційно-економічного механізму реалізації податкового потенціалу територіальних громад, який, на відміну від традиційних підходів, базується на концепції ендогенного зростання, що передбачає розширення податкового потенціалу територій на основі поєднання організаційно-кадрового, нормативно-правового, фінансового та цифрового інструментарію в єдиний контур управління, що забезпечує трансформацію податкової спроможності у податкові надходження за рахунок мультиплікативного ефекту процесів капіталізації локальних активів і зростання інвестиційної привабливості регіональних економічних систем як стратегічного пріоритету територіального розвитку.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, викладені в дисертації Олексієм М.Ф. є достовірними та аргументованими, що забезпечується достатньою кількістю аналітичного матеріалу. Це дозволило запропонувати напрями стимулювання розвитку регіонів та місцевих громад на основі реалізації податкового потенціалу.

Процес дослідження структурований логічно та коректно з методичної точки зору, у відповідності до попередньо сформульованого дизайну дослідження, мети та завдань, забезпечуючи послідовний характер зв'язку результатів, отриманих на різних етапах роботи. Саме такий підхід забезпечив відповідність висновків поставленим завданням, а чіткість та характер їх формулювання в повній мірі відображає наукові положення, висвітлені в дисертації. Наведені в дисертації таблиці та рисунки розміщені логічно по тексті роботи, з яким вони безпосередньо пов'язані, доповнюють його та сприяють кращій репрезентації найбільш значущих даних та їх унаочненню.

Методологічну основу дисертаційної роботи формують такі загальнонаукові і спеціальні методи, зокрема: логічного аналізу, синтезу, узагальнення та групування – при дослідженні показників податкового потенціалу громад та систематизації інструментів його забезпечення; наукової абстракції, індукції, дедукції, порівняльного та системного аналізу – при дослідженні сутності податкового потенціалу і регіонального економічного розвитку, підходів до його забезпечення у різних країнах; системно-структурного аналізу – при дослідженні складових податкового потенціалу територіальних громад і його взаємозв'язку із факторами економічного розвитку; аналітичної ієрархії – в процесі факторного аналізу податкового потенціалу та при розробці концептуальних підходів до вдосконалення інструментів його забезпечення; аналіз часових рядів – при визначенні впливу

факторів на податковий потенціал; статистичного та графічного – для представлення результатів дослідження. Побудову графіків і розрахунки здійснено з використанням програмного середовища Microsoft Excel.

Вищенаведене свідчить, що наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані у дисертаційному дослідженні аспірантом Олексієм М.Ф. є обґрунтованими, достовірними та підтвердженими як теоретичними положеннями, так й значним обсягом фактичного матеріалу.

4. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає у поглибленні розуміння економічної сутності податкового потенціалу, розробці науково-методичних підходів до його оцінки та обґрунтуванні стратегічних механізмів його максимізації для стимулювання довгострокового збалансованого регіонального розвитку.

Проведене дослідження дозволило уточнити економічну сутність категорії «податковий потенціал». Вона визначена як інтегральна, просторово-часово детермінована та легально регламентована економічна категорія, що відображає сукупність максимально можливих фіскальних можливостей території щодо формування доходів бюджетів різних рівнів. Принциповим є включення наступного обмеження: реалізація цього потенціалу не повинна спричиняти деградації продуктивного потенціалу регіону та має забезпечувати принцип максимальної фіскальної границі.

Обґрунтовано необхідність виділення у структурі податкового потенціалу реалізованої, нереалізованої та прогнозованої складової. Це дозволяє краще ідентифікувати та управляти податковими резервами, зокрема через ефективніше використання прихованого потенціалу, що знаходиться в площині тіньової економіки та податкових пільг.

Визначено методологічну доцільність застосування сучасних економетричних методів, зокрема аналізу стохастичного податкового кордону. Метод SFA забезпечує кількісну верифікацію максимального потенціалу та його чітке розмежування від показника податкових зусиль.

Проведений аналіз концептуальних моделей взаємозв'язку фіскальної спроможності та регіонального розвитку (теорії фіскального федералізму, теорії фіскальної конкуренції та теорії оптимальних податкових юрисдикцій) підтверджує, що ефективність фіскальної децентралізації як механізму стимулювання ендегенного зростання регіонів значною мірою обумовлена інституційно-економічними передумовами.

Дослідження міжнародного досвіду використання податкового потенціалу для стимулювання регіонального розвитку засвідчило парадигмальний зсув від цінової податкової конкуренції (Стратегії цільового стимулювання через пільги) до стратегічного фіскального менеджменту. Тому що в контексті глобальної фіскальної конвергенції та ініціативи ОЕСР (Pillar Two) щодо мінімального глобального корпоративного податку, традиційні податкові пільги для великого бізнесу втрачають свою макроекономічну ефективність в окремій країні.

Обґрунтовано ефективність орієнтування на максимальне використання податкового потенціалу регіону шляхом посилення ролі місцевих податків на майно та ресурси, що вважаються відносно стабільними.

В роботі окреслено вектори трансформації регіональної податкової системи, які передбачають: переорієнтацію від логіки адміністративного примусу до моделі фасилітації податкового комплаєнсу; пріоритизацію «інституційної чистоти» (антикорупційна інфраструктура, прозорість пільг); поглиблення цифровізації адміністрування (автоматизований ризик-менеджмент). Стратегічний вектор – еволюція податкового стимулювання від цінової конкуренції до фіскального менеджменту, де головним об'єктом конкурентної переваги стає якість місцевого інвестиційного середовища, що фінансується за рахунок регіонального податкового потенціалу.

Практичне значення проведеного дослідження полягає у обґрунтуванні науково-методичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення інструментарію розвитку податкового потенціалу місцевих громад і регіонів України для їх збалансованого зростання.

Використання результатів

Ефективність і важливість сформованих теоретичних, методологічних і практичних аспектів демонструється їх застосуванням у діяльності таких організацій: Закарпатською обласною радою в процесі оптимізації податкового адміністрування через сегментацію платників податків шляхом врахування рекомендацій щодо використання показника податкового навантаження та податкового потенціалу (довідка від 25.11.2025р. № 01.1-16/327); Управлінням економічного розвитку міста Ужгородської міської ради, зокрема пропозиції щодо впровадження інструментів діалогової взаємодії з платниками податків, а також системного інформування мешканців громади про напрями використання податкових надходжень (довідка від 01.12.2025 р. № 234/12); Головним управлінням ДПС у Закарпатській області, зокрема рекомендації підвищення прозорості та ефективності адміністрування місцевих податків і зборів та розширення практики використання цифрових сервісів для подання звітності й оплати податків, що дозволило мінімізувати корупційні ризики, та підвищити керованість дохідної бази місцевого бюджету (довідка від 08.12.2025 р. № 736/6/07-16-05); а також у навчальному процесі Ужгородського національного університету Міністерства освіти і науки України (довідка № 4071//01-14 від 27.11.2025 р.).

Оцінка мови та стилю

Дисертацію написано згідно стилістики наукових робіт та дисертаційних праць із коректним використанням відповідних мовно-стилістичних засобів та синтаксичних конструкцій із чітко впорядкованим зв'язком складових. Стиль викладення матеріалів – науковий, текст дисертації характеризується композиційною структурою, між розділами дисертації як частинами комплексного наукового дослідження прослідковується логічний причинно-наслідковий зв'язок, окремі найбільш важливі дані у структурі тексту репрезентовано за допомогою рисунків та таблиць. Викладені матеріали дисертації характеризуються чіткою предметністю тлумачень, об'єктивністю

аналізу, точністю формулювань та аргументацією тверджень. Спосіб подання матеріалів дослідження, наукових положень дисертації, висновків та рекомендацій забезпечують легкість та доступність їх сприйняття.

5. Відповідність діючим вимогам щодо оформлення дисертації

Дисертаційна робота Олексія Михайла Федоровича на тему: «Розвиток регіонів та місцевих громад через призму податкового потенціалу» є завершеною науковою працею, яка за глибиною проведеного дослідження, його актуальністю, новизною, теоретичним та практичним значенням отриманих результатів, змістом, обсягом та оформленням відповідає вимогам встановленим до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Дисертаційна робота побудована за класичною структурою, складається з анотації українською мовою, анотації англійською мовою, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 278 сторінок друкованого тексту, 20 рисунки, 34 таблиці, 2 додатки на 14 сторінках. Список використаних джерел налічує 231 найменування.

За формальними ознаками робота відповідає чинним вимогам, які висуваються до оформлення дисертації Міністерством освіти і науки України.

6. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту

Дисертація «Розвиток регіонів та місцевих громад через призму податкового потенціалу» повністю відповідає паспорту спеціальності на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

7. Зауваження та рекомендації

В ході написання дисертаційної роботи аспірантом були враховано усі зауваження та рекомендації надані науково-педагогічними працівниками кафедри економіки, підприємництва та торгівлі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в процесі попередніх обговорень роботи під час проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри. Відмічені зауваження та побажання носять суто рекомендаційно-консультативний характер і в жодній мірі не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, а також не зменшують рівнів її наукової новизни та практичної значимості, і відтак не є перешкодою для її подання в спеціалізовану вчену раду для офіційного захисту.

8. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями)

Дисертаційна робота Олексія М.Ф. на тему: «Розвиток регіонів та місцевих громад через призму податкового потенціалу» повністю відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами та доповненнями).

9. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових

публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Основні наукові результати дисертаційної роботи висвітлені у публікаціях та розкривають її основний зміст. Основні положення дисертації, які є особистим доробком автора, опубліковано у восьми наукових працях, серед яких: 3 статті у наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз, 4 публікації в матеріалах наукових конференцій та 1 публікація, що додатково відображає результати дослідження. Загальний обсяг публікацій становить 3,5 д. а., з яких 2,25 належить автору особисто.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Олексій М. Ф. Підвищення ефективності реалізації податкового потенціалу регіону. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. № 2 (8), 2025. С. 330-335.

DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(8\)-42S](https://doi.org/10.60022/2(8)-42S)

URL: <https://journals.csr.com.ua/index.php/sustainability/article/view/294>

Ключові слова: податковий потенціал, територіальні громади, сталий розвиток, децентралізація, фінансова самодостатність, підвищення ефективності податкових надходжень, податкова система, автоматизація та цифровізація.

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

2. Олексій М. Ф. Інституційні та макроекономічні бар'єри реалізації податкового потенціалу регіонів України в умовах воєнної економіки. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. № 2 (9), 2025. С. 147-155.

DOI: [https://doi.org/10.60022/2\(9\)-18S](https://doi.org/10.60022/2(9)-18S)

URL: <https://journals.csr.com.ua/index.php/sustainability/article/view/295>

Ключові слова: податковий потенціал регіону; фіскальний розрив; податкове адміністрування; податкові пільги; тіньова економіка; бюджетна децентралізація; фінансова спроможність громад; воєнна економіка.

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

3. Олексій М.Ф. Податковий потенціал регіону: проблеми та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. №1 (63), 2024. С.112-115.

DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1\(63\).112-115](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1(63).112-115)

URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/issue/view/17951>

Ключові слова: податковий потенціал, податкове навантаження, напрями підвищення податкового потенціалу.

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

4. Олексій М.Ф. Податковий потенціал в розвитку регіону (на прикладі Закарпатської області). *Трансформація національної моделі фінансово-*

кредитних відносин. Виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (30 листопада 2022 року м. Ужгород), 2022. С. 127-128.

URL: <http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/52787>

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

5. Олексій М.Ф. Методи планування та прогнозування податкового потенціалу регіону. *Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та управління персоналом: збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції* (26 травня 2023 року, м. Ужгород), 2023. С.70-73.

URL <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/f11cbb32-b822-4581-af0f-175443910b72>

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

6. Олексій М.Ф. Податковий потенціал України в період воєнного стану: виклики глобалізації та регіональні аспекти. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів IX Всеукраїнської науково-практичної конференції* (04 грудня 2024р., м. Ужгород), 2024. С. 161-163.

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/83744>

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

7. Олексій М.Ф. Напрями підвищення ефективності реалізації податкового потенціалу регіонів. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції* (5 грудня 2025 р, м. Ужгород.), 2024. С.183-185.

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

Наукові праці, що додатково відображають результати дослідження

8. Олексій М.Ф. Формування податкового потенціалу: теоретичний та практичний аспект. *Сучасні тенденції розвитку економіки і культури в Україні та світі*. № 1(1), 2022. С.21-26.

URL: <http://visnyk-econcult.uzhnu.edu.ua/article/view/2792572>.

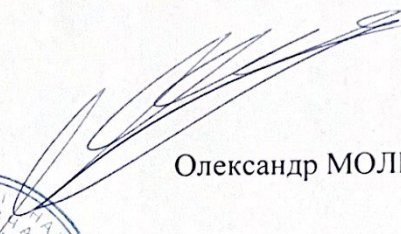
(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

10. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

Перевірка дисертаційної роботи проводилася сертифікованою програмою StrikePlagiarism. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Виявлені за допомогою програми StrikePlagiarism текстові співпадіння (цитування) мають посилання на відповідні першоджерела, внесені до списку використаної літератури. Запозичення (співпадіння) в тексті не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові матеріали є власним напрацюванням аспіранта, текст дисертації є оригінальним. Робота визнається самостійною та рекомендується бути допущеною до захисту.

Положення дисертації заслухано на засіданні кафедри економіки, підприємництва та торгівлі (протокол № 9 від 27.01.2026 р.). За результатами засідання ухвалено затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів та рекомендувати до захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційну роботу Олексія Михайла Федоровича на тему: «Розвиток регіонів та місцевих громад через призму податкового потенціалу» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Головуючий на засіданні
к.е.н., доцент, завідувач кафедри
економіки, підприємництва та торгівлі
ДВНЗ «УжНУ»

Олександр МОЛНАР

Підпис к.е.н., доц. О.С. Молнара
засвідчую Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК

